

GEMEENTE DRONTEN

in gesprek over dilemma's
bij de invoering van de
Omgevingswet

7 JANUARI 2020
DE MEERPAAL

Dilemma's bij de invoering van de Omgevingswet

Op 7 januari werden in de Meerpaal in Dronten 30 korte gesprekken gevoerd; 26 raadsleden en wethouders, 35 ambtenaren en 25 personen van buiten de gemeentelijke organisatie verdiepten zich in de vraag hoe de Omgevingswet het beste in de gemeente Dronten kan worden ingevoerd. Ferenc van Damme inspireerde met een schets van de *democracy* waarin we ons bevinden. Daarna kwamen er 12 dilemma's op tafel waarover intensief werd gesproken.

In dit document vindt u de opbrengst van die gesprekken. Dit alles zal worden verwerkt in een raadsvoorstel waarover de **gemeenteraad in maart een besluit** zal nemen.

OmgevingsWAT? Voorafgaand aan de resultaten vindt u op deze pagina enige informatie over de Omgevingswet met hier en daar ook een link naar een [website](#) of een [filmpje](#).

Doolhof en Omgevingswet In ons land kennen we regels voor ruimtelijke ordening, voor milieu, voor welstand, regels voor de horeca, voor de natuur, voor wonen, voor bouwen, landbouw, luchtkwaliteit, bodem, waterkwaliteit, veiligheid,

etc. etc. In de afgelopen decennia is die wet- en regelgeving enorm complex geworden. Er zijn tientallen wetten, honderden regelingen en verordeningen met duizenden juridische regels. Een initiatiefnemer ziet al snel door de bomen het bos niet meer en voelt zich verdwaald in dit [doolhof](#) van regels. Om daar wat aan te doen heeft de Tweede Kamer besloten dit alles te vervangen door één volledig nieuw wetstelsel: de Omgevingswet. En die wordt in 2021 ingevoerd.

Bedoeling – verbeteren Met de Omgevingswet wil de wetgever vier dingen beter gaan doen: (a) het moet makkelijker/overzichtelijker, (b) het moet completer/integraler, (c) het moet [passender](#)/maatwerk en (d) het moet sneller en beter. Dit zijn de vier [verbeterdoelen](#).

Bedoeling – beschermen en benutten fysieke leefomgeving Centrale term in die Omgevingswet is de [fysieke leefomgeving](#). Daaronder valt zo'n beetje alles wat je buiten kunt zien en ervaren. Doel van de nieuwe wet is het beschermen van die fysieke leefomgeving maar ook tegelijkertijd het benutten van diezelfde fysieke leefomgeving. Onze samenleving wil immers een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving en tegelijkertijd wil onze samenleving ook meer ruimte om verder te kunnen ontwikkelen, om grote uitdagingen op te pakken (klimaat, energie, economie, wonen, etc.). Het vinden van balans tussen beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving is het *maatschappelijke doel* van de Omgevingswet.

Doel Omgevingswet

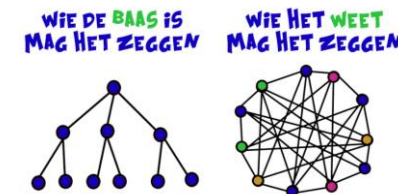
- Eén samenhangende wet over de **fysieke leefomgeving**
- ... die ontwikkeling stimuleert
- ... en die kwaliteit van de leefomgeving waarborgt

Ruimte voor eigen inkleuring Stel je koopt een casco-huis. Dat geeft je de mogelijkheid om de woning zelf af te bouwen en in te richten naar je eigen wensen. Het casco staat maar daarbinnen heb je veel keuzevrijheid. Voor de Omgevingswet geldt hetzelfde. Het Rijk levert een casco-wet op. En dus moet dat stelsel nog worden afgebouwd én dus hebben we keuzevrijheid hoe we dat willen doen. Ruimte dus voor een eigen inkleuring zodat het optimaal past bij Dronten en de Drontenaren!

flexibele regels zodat je maatwerk kunt leveren of kies je voor vaste regels om te voorkomen dat er rechtsongelijkheid ontstaat?

En nog een ander dilemma: geef je de samenleving veel inbreng (participatie) of laten we alles aan de gemeenteraad over? Zo zijn er nog vele [dilemma's](#) die voorbij komen tijdens het bouwen van het Omgevingswetstelsel. [Dilemma's](#) waarin we een richting zullen moeten kiezen!

Is dit alles voor u van belang? Ja! Zeker als je met enige regelmaat te maken hebt met de ruimtelijke wet- en regelgeving en met begrippen als bestemmingsplan, activiteitenbesluit, (omgevings)vergunning, zienswijzen, bezwaar, beroep, Raad van State. De nieuwe Omgevingswet is van groot belang voor [initiatiefnemer](#), voor [ambtenaar](#), voor [bestuurder](#).

Samenvattend overzicht dilemma's

1	A	Regie aan de samenleving (overheid kan meer loslaten)	73%	27%	B	Regie aan de overheid (teugels in handen houden)
2	A	Controle	28%	72%	B	Vertrouwen
3	A	Gemeentelijke overheid als partner	76%	24%	B	Gemeentelijke overheid als hoeder
4	A	Bij participatie is het geluid van de meerderheid bepalend	48%	52%	B	College/raad bepaalt hoe om te gaan met de uitkomst van participatie
5	A	Ambitieuus vernieuwend	80%	20%	B	Alleen het noodzakelijke
6	A	Opnieuw beginnen met beleid	42%	58%	B	Voortbouwen op wat we al hebben
7	A	Regels vasthouden om grip te houden	22%	78%	B	Regels loslaten
8	A	Ruimte bieden	85%	15%	B	Beschermen
9	A	Sturen op voorschriften	5%	95%	B	Sturen op doelen
10	A	Flexibiliteit/maatwerk	73%	27%	B	Rechtszekerheid/Rechtsgelijkheid
11	A	Algemene regels	71%	29%	B	Vergunningen
12	A	Een initiatiefnemer zal altijd iets aan participatie moeten doen	52%	48%	B	Alleen participatieplicht voorschrijven bij grote ingrijpende initiatieven

Top - 5 gekozen woorden

Vertrouwen
 Ruimte~(geven)
 Verantwoordelijkheid
 Draagkracht~samenleving
 Vernieuwend

Leeswijzer:

Bijeenkomst 7 januari:

87 deelnemers waarvan 25 extern, 26 bestuur (raad/college), 35 ambtelijke organisatie en 1 onbekend. Deze laatste is wel meegeteld in de totalen maar niet in de 3 doelgroepen.

Woordwolken op de eerste vier pagina's:

Tijdens de bijeenkomst van 7 januari zijn er door de 87 deelnemers ruim 1.000 woorden aangekruist. Hoe vaker een woord werd genoemd des te groter wordt dat woord weergegeven in de woordwolk.

Op de eerstvolgende vier pagina's staan de woordwolken voor het totaal en voor elk van de doelgroepen. Op de laatste twee pagina's staan de woordenlijsten waaruit die woordwolken zijn opgebouwd.

Resultaten per dilemma

Per dilemma is er een pagina met een opbouw zoals hiernaast.

Het dilemma met de mogelijke *vertrekpunten* A of B.

N.B: We noemen het *vertrekpunten* van waaruit het denken over een dilemma begint.

Een keuze voor A betekent dat we dit dilemma benaderen vanuit A en dat we afhankelijk van de concrete casus opschuiven richting B. **dus A --> B**

Een keuze voor B betekent dat we dit dilemma benaderen vanuit B en dat we afhankelijk van de concrete casus opschuiven richting A. **dus B --> A**

1 De Omgevingswet gaat over de fysieke leefomgeving. Het doel is dat we die leefomgeving kunnen benutten voor onze maatschappelijke behoeften (bijv. wonen, werken, recreëren) maar dat we tegelijkertijd de kwaliteiten van de leefomgeving beschermen (bijv. veilig, gezond, landschap, duurzaam). Anders gezegd: de Omgevingswet vraagt telkens om balans te zoeken tussen benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. Maar wat is een goede balans? Daar kun je van mening over verschillen. Daarom de volgende vraag: Wie mag bepalen van een goede balans is? Wie bepaalt wat er goed en slecht is voor de fysieke leefomgeving, wie krijgt daarbij de regie?

A Regie aan de samenleving (overheid kan meer loslaten)

Ik heb er vertrouwen in dat de samenleving dat voor een groot deel zelf kan. De overheid kan veel meer loslaten dan tot nu toe. Dus regie aan de samenleving en alleen in specifieke gevallen hoeft de overheid de regie te nemen.

B Regie aan de overheid (teugels in handen houden)

Ik vind dat de overheid de regie moet houden want ik geloof er niet in dat de samenleving zelfstandig tot de juiste keuzes gaat komen. Dus regie aan de overheid en alleen in specifieke gevallen kan de samenleving de regie krijgen.

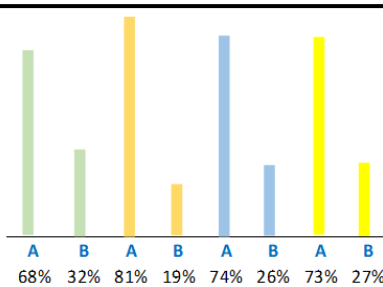
	A	B
extern	68%	32%
bestuur	81%	19%
ambtelijk	74%	26%
iedereen	73%	27%

De scores per doelgroep.

De gekozen woorden voor DIT dilemma.

Gekozen woorden bij dit dilemma								
3	4	6	13	Vertrouwen	1	1	1	overkoepelend~overzicht
1	3	2	6	Draagkracht~samenleving	1	1	1	Inclusieve~samenleving
1	1	5	6	Verantwoordelijkheid	1	1	1	Sociale~samenleving
1	1	2	4	Gedrag~ja~mits	1	1	1	Vitale~samenleving
2	1	1	3	Gezond~leef~en~woonklimaat	1	1	1	Inwoners~centraal
2	1	1	3	Resultaatgericht	1	1	1	Algemeen~belang
2	1	1	3	Ruimte~geven	1	1	1	Rechtszekerheid
2	1	1	3	Participatie	1	1	1	Gebiedsgericht
1	1	2	3	Maatwerk	1	1	1	Zorgvuldigheid
1	1	2	3	Veilig	1	1	1	Mogelijkheden
1	1	1	2	Eigen~verantwoordelijkheid	1	1	1	Deregulering
1	1	1	2	Samenleving~betrekken	1	1	1	Transparant
1	2	2	2	Inlevingsvermogen	1	1	1	Betrouwbaar
1	1	1	2	Vrije~regelruimte	1	1	1	draagvlak
2	1	1	2	Omgevingsbewust	1	1	1	Betrokken
1	1	1	2	Leefbaarheid	1	1	1	Openheid
1	1	1	2	Duurzaamheid	1	1	1	Energiek
2	1	1	2	Faciliteren				
1	1	1	2	Samenwerken				
1	1	1	2	Dialog				
1	1	1	2	leefomgeving~is~van~iedereen				
1	1	1	2	bescherming~natuur/groen	25	26	34	86

De scores als grafiek.

1

De Omgevingswet gaat over de fysieke leefomgeving. Het doel is dat we die leefomgeving kunnen benutten voor onze maatschappelijke behoeften (bijv. wonen, werken, recreëren) maar dat we tegelijkertijd de kwaliteiten van de leefomgeving beschermen (bijv. veilig, gezond, landschap, duurzaam). Anders gezegd: de Omgevingswet vraagt telkens om balans te zoeken tussen benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving.

Maar wat is een goede balans? Daar kun je van mening over verschillen. Daarom de volgende vraag: Wie mag bepalen van een goede balans is? Wie bepaalt wat er goed en slecht is voor de fysieke leefomgeving, wie krijgt daarbij de regie?

A Regie aan de samenleving (overheid kan meer loslaten)

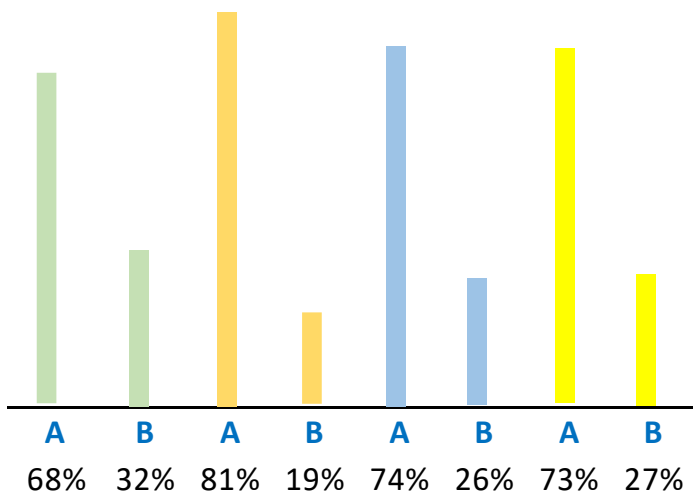
Ik heb er vertrouwen in dat de samenleving dat voor een groot deel zelf kan. De overheid kan veel meer loslaten dan tot nu toe. Dus regie aan de samenleving en alleen in specifieke gevallen hoeft de overheid de regie te nemen.

B Regie aan de overheid (teugels in handen houden)

Ik vind dat de overheid de regie moet houden want ik geloof er niet in dat de samenleving zelfstandig tot de juiste keuzes gaat komen. Dus regie aan de overheid en alleen in specifieke gevallen kan de samenleving de regie krijgen.

	A	B
extern	68%	32%
bestuur	81%	19%
ambtelijk	74%	26%
iedereen	73%	27%

!!!

Gekozen woorden bij dit dilemma

3	4	6	13	Vertrouwen	1		1	overkoepelend~overzicht
1	3	2	6	Draagkracht~samenleving		1	1	Inclusieve~samenleving
	1	5	6	Verantwoordelijkheid		1	1	Sociale~samenleving
1	1	2	4	Gedrag~ja~mits	1		1	Vitale~samenleving
2		1	3	Gezond~leef~en~woonklimaat		1	1	Inwoners~centraal
2	1		3	Resultaatgericht		1	1	Algemeen~belang
	2	1	3	Ruimte~(geven			1	Rechtszekerheid
	2	1	3	Participatie			1	Gebiedsgericht
	1	2	3	Maatwerk			1	Zorgvuldigheid
1		2	3	Veilig	1		1	Mogelijkheden
	1	1	2	Eigen~verantwoordelijkheid			1	Deregulering
1		1	2	Samenleving~betrekken	1		1	Transparant
		2	2	Inlevingsvermogen		1	1	Betrouwbaar
	1	1	2	Vrije~regelruimte		1	1	draagvlak
2			2	Omgevingsbewust	1		1	Betrokken
	1	1	2	Leefbaarheid			1	Openheid
1		1	2	Duurzaamheid	1		1	Energiek
2			2	Faciliteren				
1		1	2	Samenwerken				
1	1		2	Dialog				
1			1	leefomgeving~is~van~iedereen				
	1		1	bescherming~natuur/groen	25	26	34	86

Dilemma 1

Voordelen A

- Veel draagvlak samenleving
- Wel kaders stellen (algemeen belang)
- Meer toe moeten naar wat heeft de samenleving nodig
- Meer tevreden bewoners
- Meer betrokkenheid / eigenaarschap
- Meer ideeën / creativiteit
- Meedenken
- Sneller inspelen op verandering
- Ruimte voor mogelijkheden
- Baas over eigen samenleving
- Verantwoordelijkheid bij burger

Nadelen A

- Je verliest draagvlak
- Minder regie voor de gemeente
- Risico dat de samenleving niet klaar is
- Veel meningen / discussie
- Kost meer tijd
- Gebrek aan kennis over gevolgen
- Stille zwijgers niet meegenomen
- Poolse landdag
- Zwijgende meerderheid kan slachtoffer zijn / in gedrang
- Het wordt een zootje

Voordelen B

- Laveren met de teugels
- Overgangperiode regie is belangrijk
- Structuur / duidelijk / overzichtelijk
- Deskundigheid is gegarandeerd
- Hebben de faciliteiten + middelen in huis
- Algemeen belang
- Belangeloze continuïteit
- Strikte regelgeving en kaders
- Gelijkwaardigheid
- Gelijke rechten
- Duidelijkheid

Nadelen B

- Dat de samenleving er niet altijd achter staat
- Veiligheid moet de overheid blijven doen
- Creëert desinteresse
- Creëert weerstand
- Overheid wordt schietschijf
- Te weinig maatwerk
- Gebrek aan zelfvertrouwen
- Ik weet wat goed voor u is
- Remt ontwikkelingen
- Kift van de mens
- Wildgroei aan regels
- Weinig participatie

Sfeerbeelden

- Er was vrij veel consensus en een goede sfeer tussen de gesprekspartners. Over het algemeen ziet men meer voordelen in A (loslaten). Maar heel duidelijk is ook dat men zowel voor- als nadelen ziet; en daarom is dit een dilemma waarmee je heel genuanceerd moet omgaan. Iedereen was het er over eens dat A. niet 'zomaar' 'van de ene op de andere dag' kan worden ingevoerd. Stap voor stap en klein beginnen was duidelijk het advies.
Bij een van de deelnemers was direct duidelijk dat dit een ondernemer was; hij was heel duidelijk in zijn opvattingen: er zijn te veel regels, die vaak niet aansluiten op voortschrijdende ontwikkelingen (m.n. op technisch vlak); ook de kennis bij ambtenaren is daardoor onvoldoende actueel.
In het gesprek kwamen geen heel specifieke zaken vanuit Dronten aan de orde. De zwarte piet discussie is wel als voorbeeld genoemd van hoe zaken uit de hand kunnen lopen als de samenleving 'zelf' de discussie voert.
- Het gesprek zelf verliep soepel, de afspraken waren duidelijk. De groep was verdeelt in 50/50, de vrees was meer dat de samenleving geen of minder van zaken af weet.
Advies van de groep is, kaders te stellen en binnen de kaders per geval mogelijkheden bieden. De kaders moeten of door de gemeente of in samenspraak met de inwoners die kaders vast te stellen.
- Het viel mij op dat ze enthousiast waren over de aanpak. Men zal op het puntje van de stoel om over de dilemma's meer te zeggen tijdens het eerste rondje. Moest ze echt afremmen. Discussie kwam snel goed op gang.
Duidelijke uitspraken:
 - Per casus bezien.
 - We zullen zeker kaders moeten stellen. We beginnen niet opnieuw
 - De rol van de overheid is faciliteren van de dialoog.

2 De Omgevingswet gaat over het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving. Een initiatiefnemer beïnvloedt met haar/zijn initiatief de fysieke leefomgeving. Daarom krijgen initiatiefnemers wettelijke regels en vergunningsvoorschriften mee waar ze aan moeten voldoen. In hoeverre moeten we die initiatiefnemers in de gaten houden om te checken of ze zich wel aan die regels en voorschriften houden?

A Controle

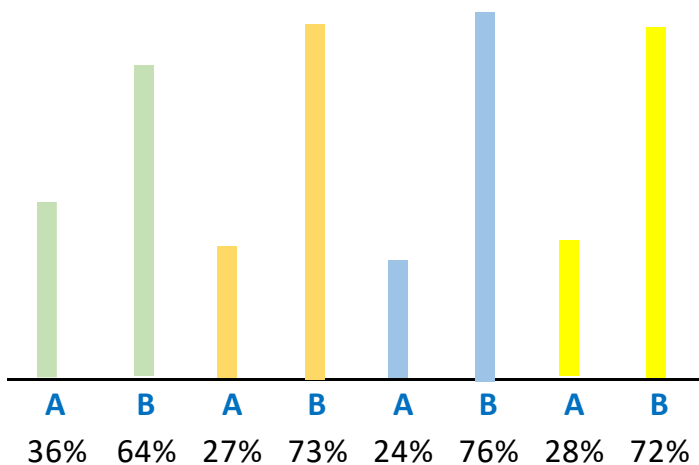
We moeten het stelsel zo inrichten dat er eigenlijk altijd toezicht en handhaving mogelijk is om te zorgen dat een initiatiefnemer de regels ook naleeft. Dus pas nadat blijkt dat een initiatiefnemer zich netjes gedraagt en het vertrouwen verdient kun je de controle wat loslaten.

B Vertrouwen

Ik ga ervan uit dat de initiatiefnemer zich in voldoende mate aan de regels zal houden. Pas als blijkt dat een initiatiefnemer zich niet netjes gedraagt en dus het vertrouwen schaadt, pas dan gaan we meer controleren.

	A	B
extern	36%	64%
bestuur	27%	73%
ambtelijk	24%	76%
iedereen	28%	72%

!!!

Gekozen woorden bij dit dilemma

3	6	6	15	Vertrouwen	1	1	1	Deregulering	
4	6	4	14	Verantwoordelijkheid		1	1	Mogen~leren	
1	2	4	8	Eigen~verantwoordelijkheid	1		1	Transparant	
1	3	2	6	Veilig	1		1	Samenwerken	
1	1	2	4	Algemeen~belang		1	1	Faciliteren	
2		1	3	Gezond~leef~en~woonklimaat			1	1	Verbinding
2	1		3	Samenleving~betrekken			1	1	Ondernemen
1		2	3	Ruimte~(geven			1	1	Openheid
1	1	1	3	Betrouwbaar	1			1	Energiek
	1	1	2	Sociale~samenleving					
	1	1	2	Inwoners~centraal					
1		1	2	Duidelijkheid					
1		1	2	Realistisch					
1		1	2	Kwaliteit					
1			1	stem~geven~aan~belangen~zonder~stem					
1			1	Niet~afvinken~maar~afwegen					
		1	1	Inclusieve~samenleving					
	1		1	Inlevingsvermogen					
		1	1	Dienstverlenend					
1			1	Vergunningsvrij					
	1		1	Menselijke~maat					
		1	1	Duurzaamheid	25	26	34	86	

Dilemma 2

Voordelen A

- Zekerheid
- controle is helder
- Helderheid aan de voorkant
- Veilige omgeving
- Weet waar je aan toe bent
- Controle vooraf
- Duidelijkheid / gelijkheid
- Rechtszekerheid
- Helderheid structuur beide kanten

Nadelen A

- Kosten → loopt snel vast (2x)
- Belemmering regels aan de voorkant
- Mensen gaan uit van dat het niet kan
- Saai
- Zorgt niet meer voor zelf nadenken
- Veel onduidelijke regels
- Inwoner wordt luier, het is toch al bepaald
- Strijdig met kernwaarden Dronten vertrouwen verbinden
- Bureaucratie
- Slaat initiatieven plat
- Belemmering in creativiteit

Voordelen B

- Nieuwe initiatieven
- Zo zou het moeten zijn
- Snellere initiatieven
- Vernieuwing
- Breder bereik
- Efficiëntie-slag, alleen handhaven wat nodig
- Bewoners voelen zich verantwoordelijker
- Je beloont goed gedrag
- Je bedient de 96%
- Loslaten / ruimte voor ideeën
- Meer ruimte voor eigen inbreng
- Vertrouwen
- Komt overeen met visie gemeente Dronten
- Positief voor ondernemend Dronten

Nadelen B

- Mensen nemen een loopje met je
- Hoe ga je er goed mee om
- Vertrouwen → controle is nodig
- Wordt te breed
- Iedereen heeft een eigen interpretatie
- Wild west mentaliteit
- Meer conflicten
- Recht van de sterkste
- Handhaving is lastig
- Wildgroei / achteraf herstellen
- Kan leiden tot ontsporing
- Mensen blijven behoefte houden aan kaders
- Misbruik
- Teleurgesteld raken
- Vraagt cultuuromslag

Sfeerbeelden

▪ Reacties over A: controle

Het is van belang om kaders aan de stakeholder mee te geven aan de voorkant. De kaders geven de stakeholder zekerheid/duidelijkheid en het is controleerbaar. De kaders zorgen er ook voor dat de samenleving beschermd wordt. Mensen zullen namelijk handelen vanuit eigen belang. Ook bij de commerciële partijen is controle van belang. Zij zullen anders altijd de randen van de mogelijkheden opzoeken. De overheid heeft de rol om te controleren.

De kaders moeten niet te strak zijn, want initiatiefnemers moeten nog wel voldoende ruimte hebben om hun ideeën te kunnen uitvoeren. De kaders zijn vooral bedoeld om de samenleving te beschermen (dat niet iedereen zomaar kan doen wat die wilt) en helderheid/zekerheid mee te geven aan de stakeholder. Wel wordt gevonden dat vanuit deze basis je als overheid ervanuit gaat dat mensen zich niet aan de regels zullen houden.

▪ Reacties over B: vertrouwen

Door het meer open te houden en te werken vanuit vertrouwen zorgt dat voor meer nieuwe/creatieve/vernieuwende ideeën. Ook is het toegankelijker voor inwoners, zij hoeven zich niet eerst door alle regels heen te worstelen. Bij (grote) commerciële bedrijven is dit vaak minder relevant omdat zij mensen kunnen inhuren hiervoor. Doordat het toegankelijker is, heb je ook een breder bereik. Ook wordt verwacht dat dit de snelheid verhoogd. Wel wordt aangegeven dat werken vanuit vertrouwen een utopie is en vertrouwen is goed, maar controle is beter. Ook zal het niet helder zijn waar de initiatiefnemers zich aan moeten houden en wat ze kunnen verwachten. Hoe kader je dat in? In dit gesprek werd door een deel van de mensen aangegeven geen vertrouwen in de mens te hebben dat ze het maatschappelijk belang voorop zetten.

3

Als je kijkt naar het 'speelveld' van de fysieke leefomgeving dan zie je drie soorten 'spelers': (a) een initiatiefnemer die iets wil, (b) belanghebbenden die er iets van vinden en (c) een bevoegd gezag die als het nodig is regels stelt en handhaaft. De Omgevingswet vraagt een andere relatie tussen deze drie spelers; veel meer samenspel! Niet elkaar proberen uit te spelen, niet elkaar als tegenstander zien maar juist de kracht, kennis en kunde van elkaar gebruiken om initiatieven en plannen beter te maken zodat er een optimale leefomgeving ontstaat c.q. blijft bestaan. Vraag die dan opkomt: Welke rol moet je als gemeentelijke overheid dan innemen?

A Gemeentelijke overheid als partner

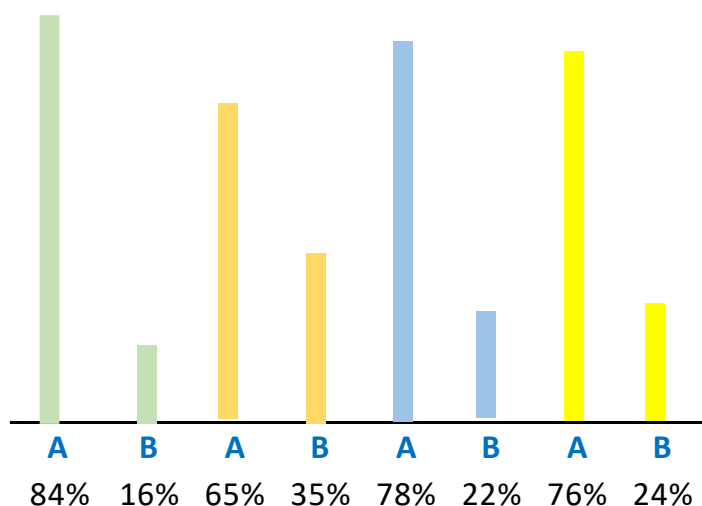
De gemeentelijke overheid moet in de eerste plaats in de samenleving staan en naast de andere spelers (dus geen *over*heid maar eerder *neven*heid en misschien soms zelfs *onder*heid). Je bent als gemeente slechts één van de spelers en dus moet je vooral partner willen zijn.

B Gemeentelijke overheid als hoeder

De gemeentelijke overheid is een overheid. We leven in een rechtsstaat en daarbij hoort een overheid die het algemeen belang bewaakt, een overheid die de samenleving behoedt voor verkeerde dingen. Dat komt als eerste en pas daarna

	A	B
extern	84%	16%
bestuur	65%	35%
ambtelijk	78%	22%
iedereen	76%	24%

!!!

Gekozen woorden bij dit dilemma

3	1	5	10	Samenwerken			2	2	Openheid
2	2	1	5	Algemeen~belang			1	1	Verantwoordelijkheid
3	1	1	5	Faciliteren		1		1	Sociale~samenleving
2	2		4	Draagkracht~samenleving			1	1	Resultaatgericht
	1	3	4	Vertrouwen		1		1	Beleid~centraal
1	2	1	4	Dialogoog		1		1	Dienstverlenend
	2	1	3	Inclusieve~samenleving		1		1	Omgevingsbewust
1	1	1	3	Inwoners~centraal	1			1	Dienstbaarheid
1	2		3	Rechtszekerheid			1	1	Mogelijkheden
1	1	1	3	Betrouwbaar			1	1	Duurzaamheid
2			2	Gezond~leef~en~woonklima	1			1	Ondernemen
	2		2	Eigen~verantwoordelijkheid			1	1	Proactief
1	1		2	Niet~afvinken~maar~afwegen			1	1	Energiek
		2	2	Samenleving~betrekken		1		1	Veilig
		2	2	Inlevingsvermogen					
1	1		2	Zorgvuldigheid					
		2	2	Gedrag~ja~mits					
1		1	2	Ruimte~(geven					
	1	1	2	Participatie					
1	1		2	Transparant					
1		1	2	Verbinding					
1		1	2	Betrokken	24	26	32	83	

Dilemma 3

Voordelen A

- Meer ruimte
- Iedere initiatiefnemer kan zich ontwikkelen
- Laagdrempelig / initiatieven krijgen ruimte
- Uitnodigend
- Initiatiefnemers en belanghebbenden worden serieus genomen
- Gedeeld eigenaarschap
- Gezamenlijkheid van belang
- Meer transparantie
- Participatie
- Wat gevraagd wordt, wordt uitgevoerd

Nadelen A

- Geen verstand van zaken
- Overheid kan samenleving niet beschermen tegen uitwassen
- Geen continuïteit
- Wat als initiatief niet kan
- Uitkomst kan buiten kaders vallen (geen regie)
- Risico voor gemeente
- Minder invloed van groep die niet meedoet
- Overzicht kan kwijtraken

Voordelen B

- Duidelijkheid
- Samenleving wordt beschermd
- Bescherming algemeen belang
- Rechtsgelijkheid
- Algemeen belang staat voorop
- Duidelijk
- Overheid belangrijk
- Eenvoudiger

Nadelen B

- Beperking in vrijheid / ruimte voor ideeën
- Zwart-wit denken
- Regelzucht
- Minder inlevingsvermogen / weerstand
- Remmen van ontwikkelingen
- Minder draagvlak
- Weinig participatie
- Te bepalend
- Kans dat initiatief niet doorgaat

Sfeerbeelden

- Gaande het gesprek was snel duidelijk dat de meeste deelnemers aan tafel er hetzelfde over dachten. De overheid moet meer in de samenleving gaan staan naast de andere spelers. Wel moet dit transparant verlopen volgens de wettelijke verplichtingen. De vraag werd wel gesteld hoe er in de situatie om moet worden gegaan wanneer het initiatief niet door kon gaan. Er was een gevoel dat in de huidige situatie echt samen werd gewerkt tussen de gemeente en de omgeving maar dat er vooral werd opgelegd vanuit de gemeente en dat de omgeving daar achteraf wat van mocht vinden. Het sleutelwoord was participatie en dan vooraf. Het algemeen belang moest wel behartigd worden maar dit kon door middel van kaders verzekerd worden. Enigszins tegenstrijdig.
- Het was een pittig gesprek. Het gesprek werd steeds meer richting concrete voorbeelden gestuurd van projecten die naar bepaalde meningen niet goed waren verlopen. Er moest door de tafelvoorzitter behoorlijk gestuurd worden om het bij het dilemma te houden (je bent wel streng, met een knipoog).

4

De Omgevingswet wil dat er participatie plaatsvindt rondom initiatieven. En dan ook aan de 'voorkant' en niet pas als alles al is bedacht. Een initiatiefnemer die een vergunning nodig heeft is verplicht om uit te leggen hoe zij/hij de participatie vorm heeft gegeven én wat hij/zij met de uitkomsten daarvan heeft gedaan. De wet geeft echter geen duidelijkheid over wat te doen met de uitkomsten van een participatieproces. En dat is lastig want bij elk initiatief zullen er voor- en tegenstanders zijn. En verder zullen niet alle voor- en tegenstanders ook echt participeren. En trouwens, zit een initiatiefnemer wel te wachten op de tegenstanders, dus hoe zwaar laat zij/hij die inbreng meewegen? En hoe interpreteer je dan de resultaten? Dit alles leidt tot de vraag: hoe gaan we om met de uitkomsten van een participatietraject?

A Bij participatie is het geluid van de meerderheid bepalend

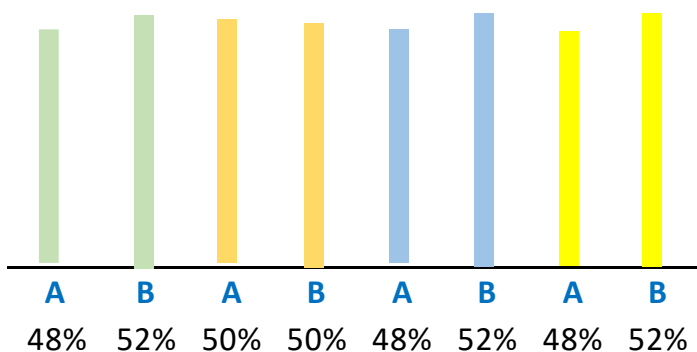
Als je het goed organiseert als initiatiefnemer dan krijg je een eerlijk beeld van de voors- en tegens en van de suggesties ter verbetering. Daarom vind ik dat de uitkomst van het participatieproces doorslaggevend moet zijn.

B College/raad bepaalt hoe om te gaan met de uitkomst van participatie

Je kunt het nog zo goed organiseren maar je krijgt nooit alle belangen in je participatieproces vertegenwoordigd. Daarom is er een gemeentebestuur die het algemeen belang en eventuele andere opgaven, doelen, etc. mee kan laten

	A	B
extern	48%	52%
bestuur	50%	50%
ambtelijk	48%	52%
iedereen	48%	52%

!!!

Gekozen woorden bij dit dilemma

3	3	5	12	Algemeen~belang	1	1	Vrije~regelruimte	
2	6	3	11	Draagkracht~samenleving	1	1	Dienstverlenend	
2	2	2	6	Zorgvuldigheid	1	1	Gebiedsgericht	
4			4	Transparant		1	Mogelijkheden	
1	1	1	3	Gezond~leef~en~woonklimaat	1	1	eigenaarschap	
1	1	1	3	Inclusieve~samenleving	1	1	Ruimte~(geven	
2		1	3	Samenleving~betrekken		1	Duurzaamheid	
	2	1	3	Sociale~samenleving	1	1	Begrijpelijk	
	2	1	3	Rechtszekerheid	1	1	democratisch	
	1	2	3	Vertrouwen	1	1	Participatie	
1		1	2	Niet~afvinken~maar~afwegen	1	1	Kompas	
		2	2	Inwoners~centraal				
		2	2	Gedrag~ja~mits				
		2	2	Leefbaarheid				
	1	1	2	Realistisch				
	2		2	Betrouwbaar				
1		1	2	Faciliteren				
2			2	Samenwerken				
1		1	2	Verbinding				
1		1	2	Betrokken				
1		1	2	Kwaliteit				
		1	1	duidelijke~kaders~(participat	25	26	33	85

Dilemma 4

Voordelen A

- Initiatief is echt van de initiatiefnemer
- De initiatiefnemer moet zorgen voor de participatie
- De initiatiefnemer overlegt ook met de gemeente
- Aanpassingen zijn mogelijk
- Hoog gehalte gevoel democratie
- Alle belangen wegen mee
- Zuivere vorm van democratie
- Naadloos aansluiten bij werkwijze democratie
- Verantwoordelijkheid initiatiefnemer
- Invulling democratie
- Meeste mensen zijn er mee eens
- Meerderheid blij
- Belanghebbende besluit
- Je doet ertoe

Nadelen A

- Uitkomst kan strijdig zijn met algemeen belang
- Te weinig participanten betrokken
- Meer kans op willekeur
- Kom je wel tot een besluit?
- Wanneer een meerderheid?
- Hoe weging van de belangen?
- Wat is de meerderheid materieel?
- Onvoldoende zicht op kwaliteit
- Mist inwoners
- Meerderheid beslist ten koste van groep

- Niet alle geluiden gehoord
- Wie zijn dan belanghebbend?
- Afbakening niet duidelijk

Voordelen B

- Eenvoudiger voor de gemeente
- Je voorkomt dat kleine minderheden prevaleren boven de meerderheid
- College/raad kan het algemeen belang beter laten meewegen
- Discussie is overbodig = tijdsbesparing
- Onafhankelijk, iemand anders neemt besluit
- Afweging gemaakt
- Alle belangen gewogen
- Second opinion middel
- Kleinere belangen wegen zwaarder mee Democratie weegt alle belangen mee
- Kleinere belangen groter wegen
- Voor- en nadelen objectief
- Algemeen belang komt aan bod (nimby)
- Heldere kaders

Nadelen B

- Kan tot protest leiden
- Meer bezwaar en beroepsprocedures door 'oneens met besluit'
- Het wordt door een ander bepaald
- Niet gehoord te worden
- Participatie wassen neus
- Waarom zou je participeren

- Lakse houding
- Niet iedereen vertegenwoordigd
- Minderheden voelen geen erkenning
- Initiatiefnemer wordt niet gehoord
- Inhoudelijke keuzes raad 4 jaar
- Creativiteit ontbreekt

Sfeerbeelden

- Het was een mooi gesprek waarbij de stemmen staakten. Aan de ene kant werd opgemerkt dat de omgevingswet zelf al een beperkend kader met zich meebrengt en dat daarom participatie ook al ingekaderd is. Iedereen was het er over eens dat er vooraf duidelijk gemaakt moet worden wanneer er geparticipeerd moet worden. Vanuit een raadslid kwam de opmerking dat vooraf de rol van de raad qua belangenafweging bekend moet zijn en dat de raad vooral in beeld is als er grootschalige zaken aan de orde zijn, waarin belangenafweging een belangrijke rol speelt.
- Men was toch wel op zoek naar kaders: wat geef je als richting mee, of kan echt gewoon alles geïnitieerd worden?! Tegelijkertijd was er zorg voor de niet mondige inwoners: komen zij dan wel voldoende aan bod? Meerderheid van stemmen betekent niet altijd dat het een mooie maatschappelijke aanvullende bijdrage is: wanneer is het goed?!
- In eerste instantie mocht van iedere deelnemer bijna alles vrijgegeven worden. Na verloop van een aantal voorbeelden werd iedereen toch iets terughoudender en begonnen toch ook zorgen te ontstaan over het beoogde verantwoordelijkheidsgevoel van iedere initiatiefnemer.

gemeente
drunten

Eigen inkleuring - het stelsel passend maken voor de Dronter samenleving en voor de gemeente die je wilt zijn!

demoCrazy

Alle relevante informatie volledig, juist, actueel en voor iedereen beschikbaar!

Omgevingsvisie
Omgevingsplan
Omgevingsvergunning
& Handhaving

FOKKE & SUKKE
PLANNEN DE CULTUUROMSLAG VAN DE OMGEVINGSWET ALVAST IN EN DE CULTUUR-OMSLAG?

DE IS DONDERDAG DE 11 OKT. HALF VIER.

denken vanuit je eigen beleving...

HOEVER MOET HET KOMEN?

5 De Omgevingswet mag dan nieuw zijn, je kunt er als gemeente voor kiezen om zoveel mogelijk bij het oude te laten. Belangrijke vraag is dan ook: hoe wil je het nieuwe stelsel inzetten? Wil je alleen dat doen wat echt wettelijk moet of wil je alle mogelijkheden voluit gebruiken? Kies je voor het eerste dan is de invoering minder ingrijpend, kies je voor het tweede dan zul je meer 'af moeten breken' en meer vernieuwen. Welke houding is voor Dronten het meest wenselijk?

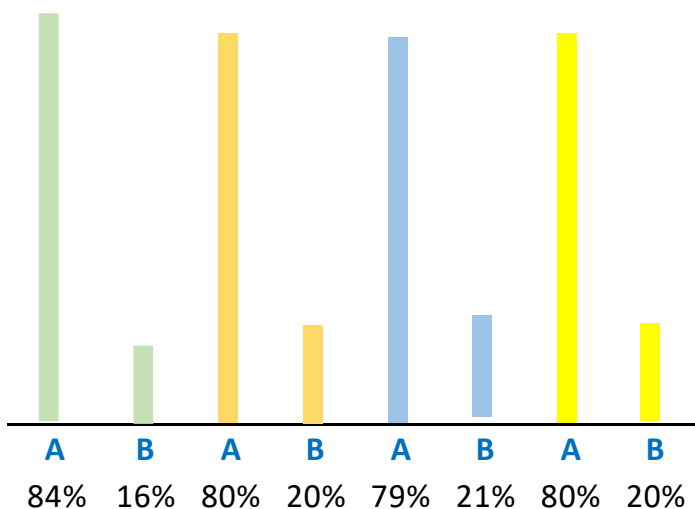
A Ambitieuus vernieuwend

De Omgevingswet is een kans die we voluit moeten benutten. Zaak dus om er echt voor te gaan! En alleen als het echt te gek wordt in tijd en kosten kun je overwegen om iets minder ambitieus en vernieuwend te zijn.

B Alleen het noodzakelijke

Er gebeurt al van alles om ons heen. De ontwikkelingen gaan razendsnel bij allerlei thema's. We hebben onze handen dus al vol genoeg aan andere dingen. Daarom met de Omgevingswet niet te snel en niet te veel. Stapje voor stapje

	A	B
extern	84%	16%
bestuur	80%	20%
ambtelijk	79%	21%
iedereen	80%	20%

Gekozen woorden bij dit dilemma

3	2	3	8	Vernieuwend	1		1	Gezond~leef~en~woonklimaa	
1	2	4	7	Realistisch	1		1	antwoord~op~ontwikkelingen	
1	2	3	6	Proactief	1		1	Niet~afvinken~maar~afwegen	
1	3	1	5	Toekomstbestendig		1	1	Inclusieve~samenleving	
3		2	5	Ondernemen	1		1	Verantwoordelijkheid	
	3		3	Draagkracht~samenleving		1	1	Sociale~samenleving	
2	1		3	Betrouwbaar		1	1	Vrije~regelruimte	
1	1	1	3	Vertrouwen			1	Omgevingsbewust	
	1	1	2	pionier(en)~/~pionierschap		1	1	Dronter~cultuur	
1	1		2	Samenleving~betrekken	1		1	Vereenvoudiging	
	1	1	2	Vitale~samenleving		1	1	Duidelijkheid	
1		1	2	Inwoners~centraal		1	1	Participatie	
		2	2	Dienstverlenend	1		1	Transparant	
	2		2	Rechtszekerheid			1	1	Betrokken
	1	1	2	Gedrag~ja~mits			1	1	Eenvoudig
1			2	Zorgvuldigheid	1		1	Kwaliteit	
1		1	2	Gebiedsgericht					
1		1	2	Ruimte~(geven					
		2	2	Mogelijkheden					
		2	2	Duurzaamheid					
		2	2	Maatwerk					
1		1	2	Energiek	25	26	32	84	

Dilemma 5

Voordelen A

- Nieuwe vormgeving democratie
- Aansluiten bij de 4 V's van de gemeente Dronten (vertrouwen, verbinding, vernieuwingskracht, vakmanschap)
- Vanaf nul beginnen
- Teruggrijpen op oude systeem
- Benutten van deze kans is van belang
- Eerder in gesprek gaan
- Nieuwe mogelijkheden
- Behoudend
- Van begin af aan goed op te zetten
- Stap zetten
- Energie vrijmaken
- Nieuwe kansen
- Ruimte voor vernieuwing

Nadelen A

- Kosten
- Kan rommelig + chaotisch zijn
- Kan werkdruk veroorzaken
- Achter feiten aanlopen
- Veel discussie
- Risico op fouten als bestaande dingen weg zijn
- Kan te snel voor bedrijfsvoering zijn
- Onoverzichtelijk
- Kans op stukmaken (te ambitieus)
- Organisatie nog niet klaar
- Gebrek aan structuur
- Overbelasting organisatie
- Kost teveel tijd

Voordelen B

- Snel klaar zijn
- Vernieuwing is nodig maar niet snel
- Duidelijkheid + zorgvuldigheid
- Mate van controle
- Regelgeving geeft handvaten
- Gemakzucht
- Duidelijkheid en rechtszekerheid
- Alles blijft bij het oude
- Bespaart tijd en geld
- Geeft duidelijkheid
- Overzichtelijk

Nadelen B

- Houdt geen rekening met huidige tijd
- Teveel verandering geeft verwarring
- Geen bestuurlijke vernieuwing
- Achterlopen op landelijk
- Alles blijft bij oude
- Kost teveel geld
- Minder energie en creativiteit
- Geen draagvlak
- Geen voortgang
- Komt niet echt lekker in gesprek met de organisatie
- Niet echt vooruitstrevend

Sfeerbeelden

- Een lastig dilemma bleek. Aan de ene kant is net niet helemaal duidelijk waarom de nieuwe wet er komt. Is het een vorm van bezuiniging vanuit het Rijk? Het is nog erg onduidelijk wat er nu exact gaat gebeuren en daardoor is het moeilijk in te schatten of het ambitieus aangevlogen moet worden of behoudend. Het is zo'n grote wet! Gelet op de snelle maatschappelijke ontwikkelingen moeten we waken om niet achter de feiten aan te gaan lopen. Aandacht wordt gevraagd hoe we omgaan met bestaande overeenkomsten met partijen nu de omgevingswet wordt ingevoerd. Kan de ambitieuze richting ook inhouden dat er een nieuwe woningbouwvereniging kan komen in Dronten?
- Door iemand van de groep werd een concreet voorbeeld aangedragen waar volop op ingegaan werd. Met name de initiatiefnemer vroeg zich af wat er gebeurt als je alle regels loslaat. Moet je er dan als initiatiefnemer zelf voor zorgen dat (bijvoorbeeld bij omwonenden) alle neuzen dezelfde kant op staan? Hij voorzag daarin problemen, bovendien wordt de initiatiefnemer daarmee op kosten gejaagd. Wel werd aangegeven dat de praktijk niet zo zwart wit is zoals je in deze stellingen gedwongen wordt.
- De 2^e ronde zat ik ineens met alleen maar raadsleden. Als tafelvoorzitter merk ik dan dat er een politieke lading ontstaat. Men wil het woord graag houden en veel toelichtingen geven. Men was het duidelijk eens over wel kaders stellen!

Dilemma 6

Dit dilemma is niet besproken aan de tafels.

4 houdingen in samenleving

Attitude	Percentage
verantwoordelijken	30%
pragmatici	25%
structuurzoekers	32%
plichtsgetrouwen	13%

mentality
of Moderniteit (opgesteld 2011)

hoog

midden

laag

status >

waarden > traditioneel behouden modern bezitten postmodern ontplooren

beleven

verantwoordelijken 30%

pragmatici 25%

structuurzoekers 32%

plichtsgetrouwen 13%

A man in a black t-shirt with a graphic design is speaking into a microphone on a stage. He is gesturing with his right hand. The audience is visible in the foreground, looking towards the speaker.

7

De Omgevingswet is ondermeer bedacht om het doolhof aan regels te doorbreken. Want minder regeldruk maakt meer ruimte voor initiatieven. Het nieuwe stelsel voegt daarom tientallen wetten, honderden regelingen en duizenden artikelen samen tot één wet en vier Algemene Maatregelen van Bestuur (in een AMvB worden wettelijke regels nader uitgewerkt). Van de gemeente wordt gevraagd om ook fors te dereguleren in de gemeentelijke bestemmingsplannen en de verordeningen. Maar dat hoeft niet, het is geen verplichting voor de gemeente, je mag nog steeds regels blijven stellen als je van mening bent dat dat beter is! Wat is voor Dronten het meest wenselijk?

A Regels vasthouden om grip te houden

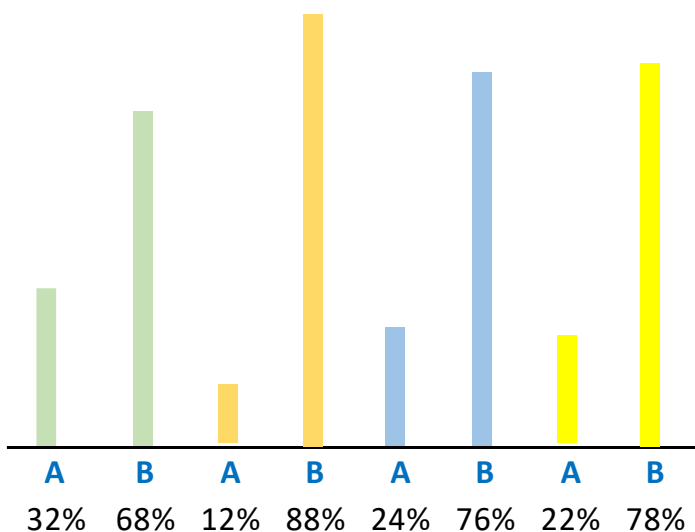
Het lijkt me beter om de zaken goed af te bakenen met voldoende regels. Dus niet teveel dereguleren. Vervolgens kun je per concrete situatie dan wel besluiten om de regels wat lossier te laten. Maar dan heb je in ieder geval de regels wel achter de hand als het nodig blijkt.

B Regels loslaten

Als je mensen echt de ruimte wilt geven dan moet je zo min mogelijk regels opleggen. Ik vertrouw er ook op dat mensen zelf wel grenzen stellen aan hun initiatieven. Dus wat mij betreft flink dereguleren. En mocht het in een concrete

	A	B
extern	32%	68%
bestuur	12%	88%
ambtelijk	24%	76%
iedereen	22%	78%

!!!

Gekozen woorden bij dit dilemma

1	3	4	8	Ruimte~(geven	1		1	Toekomstbestendig
2	2	4	8	Vertrouwen			1	Dienstbaarheid
1		5	6	Maatwerk	1		1	Zorgvuldigheid
	2	2	5	Eigen~verantwoordelijkheid	1		1	Duidelijkheid
1	1	3	5	Verantwoordelijkheid		1	1	Mogelijkheden
1	4		5	Vrije~regelruimte			1	Duurzaamheid
2		2	4	Niet~afvinken~maar~afwege	1		1	Faciliteren
3	1		4	Vernieuwend		1	1	Transparant
1	2		3	Draagkracht~samenleving		1	1	houvast
2		1	3	Vereenvoudiging				
	1	2	3	Deregulering				
2	1		3	Betrouwbaar				
2			2	Samenleving~betrekken				
	2		2	Sociale~samenleving				
	1	1	2	Inwoners~centraal				
	1	1	2	Rechtszekerheid				
1		1	2	Gedrag~ja~mits				
	1	1	2	Leefbaarheid				
2			2	Ondernemen				
		2	2	Eenvoudig				
		1	1	Inclusieve~samenleving				
	1		1	Inlevingsvermogen	25	26	32	84

Dilemma 7

Voordelen A

- Blijven handhaven regels
- Rechtszekerheid
- Eenduidigheid
- Beschermen samenleving
- Homogeniteit
- Meer houvast
- Duidelijkheid
- Vorm van duurzaamheid
- De vrije regelruimte
- Ongewenste ontwikkelingen voorkomen
- De mensen moeten weten waar ze aan toe zijn
- Gemeente is verantwoordelijk

Nadelen A

- Minder ruimte
- Teveel dichtregelen
- Geen maatwerk
- Creativiteit initiatief 'slaat dood'
- Schijnzekerheid door laatste zin
- Minder flexibel
- Betutteling
- Kan beknellend zijn
- Je wordt beperkt in je mogelijkheden om initiatieven te ondernemen

Voordelen B

- Mogelijkheid meer initiatieven
- Beroep op eigen verantwoordelijkheid
- Meer ruimte geeft mogelijk nieuwe innovatie
- Snelheid
- Geven van meer eigen initiatief
- Meer initiatieven mogelijk
- Betrokken voelen
- Vertrouwen en ruimte geven
- Ruimte bieden voor initiatieven
- Diversiteiten samenstellen
- Je eigen identiteit meegeven, jezelf uitstralen

Nadelen B

- Handhaving wordt lastig
- Mogelijkheid dat het verkeerd loopt
- Is de inwoner hier al aan toe?
- Bescherming individu
- Ongewenste ontwikkeling faciliteren
- Vasthouden beperkt de mogelijkheden van de mensen
- Regels loslaten binnen een kader
- Het wilde westen

Sfeerbeelden

- Tijdens dit gesprek had ik ondernemers, ambtenaren en raadsleden aan tafel. Het viel mij op dat de ambtenaren meer aan regels vast willen houden en de ondernemers meer de regels willen loslaten om meer initiatieven mogelijk te maken. Een ondernemer begon over de legeskosten, een ambtenaar maakte zich zorgen over ongewenste ontwikkelingen die kunnen ontstaan indien de overheid de regels loslaat. Tevens waren alle partijen het eens dat er wel regels moeten blijven om te voorkomen dat de omgeving (verder) achter uit gaat. De sfeer tijdens de gesprekken was ontspannen en men stond open voor elkaars mening.
- Ook hier was het helder waar het allemaal over gaat, de 2e ronde waren alleen maar raadsleden aan de tafel aangesloten. Was ook 50/50 voor en tegen. Regels loslaten? Daar wil een deel helemaal niet aan beginnen. Terwijl de andere groep vindt dat de mens een eigen inbreng heeft, welke beperkt wordt door de regels die de overheid bepaalt. Deze groep pleit voor mensen laten zoals ze zijn, zodat ze een eigen invulling kunnen geven om samen de omgeving te vormen. Bijvoorbeeld: als iemand zijn huis rood of roze wil gaan schilderen, dat is dan zijn eigen keus, hij voelt zich prettig binnen zijn woning en wil niet dat een ander bepaalt welke kleur hij zijn woning mag gaan schilderen. Het gaat meer om mijn eigen idee creëren voor mezelf, en mijn eigen uitstraling te laten zien in wat ik leuk vind. De andere groep vindt hiervan dat het net het wilde westen zal gaan worden, en vinden dat heel erg. Ze vinden dat de buurt alles in overleg moeten doen om iets voor elkaar te kunnen krijgen. Regels vasthouden en grip houden is het beste omdat het zoals het nu gaat prima gaat.

8 De Omgevingswet gaat over de fysieke leefomgeving. Het doel is dat we die leefomgeving kunnen benutten voor onze maatschappelijke behoeften (bijv. wonen, werken, recreëren) maar dat we tegelijkertijd de kwaliteiten van de leefomgeving beschermen (bijv. veilig, gezond, landschap, duurzaam). Anders gezegd: de Omgevingswet vraagt telkens om balans te zoeken tussen benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. Stel een initiatiefnemer heeft een plan dat hij/zij wil realiseren. Vanaf welke kant beginnen we in Dronten dan met beoordelen van dat initiatief?

A Ruimte bieden

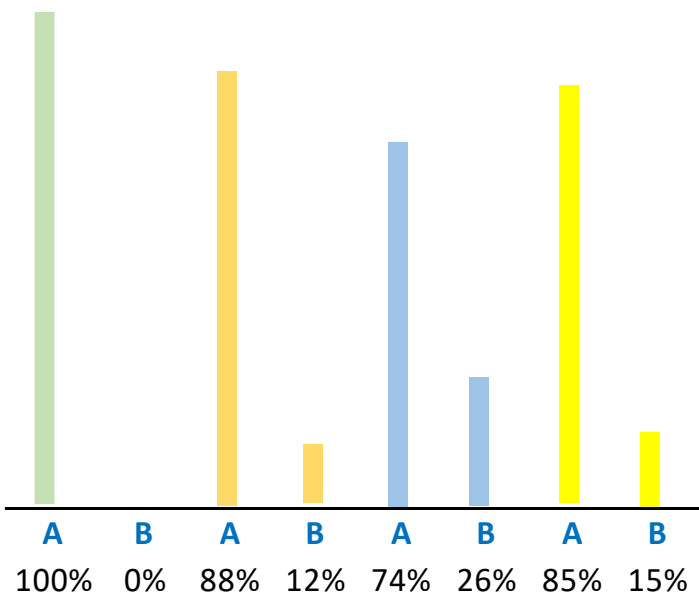
Ik stel voor om vooral ruimte te bieden aan initiatieven. Dus laten we het initiatief voorop stellen en vervolgens per situatie bekijken of er dan nog bescherming van de fysieke leefomgeving nodig is.

B Beschermen

Ik stel voor om de kwaliteiten van onze fysieke leefomgeving voorop te stellen. Daar moeten we immers met elkaar in leven! Dus vanuit het beschermen denken en dan per initiatief bekijken hoeveel ruimte we daaraan willen bieden.

	A	B
extern	100%	0%
bestuur	88%	12%
ambtelijk	74%	26%
iedereen	85%	15%

!!!

Gekozen woorden bij dit dilemma

1	3	4	8	Ruimte~(geven	1	1	1	bescherming~natuur/groen
1	2	3	6	Gedrag~ja~mits		1	1	Draagkracht~samenleving
1	1	3	5	Mogelijkheden		1	1	Samenleving~betrekken
	1	1	3	Gezond~leef~en~woonklimaat		1	1	Vitale~samenleving
	1	2	3	Omgevingsbewust	1		1	Rechtszekerheid
1	1	1	3	Duurzaamheid			1	Vereenvoudiging
3			3	Faciliteren	1		1	Dienstverlenend
2	1		3	Vertrouwen		1	1	Algemeen~belang
2		1	3	Betrokken	1		1	Zorgvuldigheid
1		1	2	Niet~afvinken~maar~afwegen			1	kaderstellend
1	1		2	Eigen~verantwoordelijkheid			1	Leefbaarheid
1	1		2	Verantwoordelijkheid			1	Realistisch
	1	1	2	Sociale~samenleving	1		1	Mogen~leren
	1	1	2	Inwoners~centraal	1		1	Eenvoudig
	2		2	Vergunningsvrij	1		1	Proactief
		2	2	Gebiedsgericht			1	Energiek
2			2	Constructief	1		1	Maatwerk
	1	1	2	Vernieuwend		1	1	Dialogoog
	1	1	2	Betrouwbaar		1	1	Veilig
	2		2	Stimuleren				
1		1	2	Ondernemen				
		2	2	Kwaliteit	24	24	33	82

Dilemma 8

Voordelen A

- Stimulerend
- Geen kader / beperking
- Vertrouwen / ruimte
- Toegankelijker
- Meer initiatieven
- Inwoners met goede ideeën krijgen kans
- Mogelijkheden / kansen
- Creativiteit
- Initiatieven ruimte geven
- Biedt mogelijkheden
- Innovatie
- Creativiteit

Nadelen A

- Onrealistisch
- Achteraf teleurstelling
- Kan tegenvallen / verlies van vertrouwen
- Gebrek aan overzicht
- Wildgroei
- Chaos
- Onduidelijkheid
- Geen/minder kaders
- Beperkend
- Verlies van waarden
- Initiatieven die niet gewenst zijn
- Vergt inzet en belangenafweging
- Overmatige creativiteit
- Onomkeerbaarheid

Voordelen B

- Realistisch
- Geen ongewilde dingen
- Geborgenheid
- Duidelijkheid / zekerheid
- Rechtsgelijkheid
- Duidelijkheid
- Visie als uitgangspunt
- Handvat ter bescherming
- Beschermde leefomgeving
- Behoud van kwaliteiten
- Vooraf uitsluiten initiatieven
- Duidelijkheid
- Beperking
- Duurzaamheid

Nadelen B

- Te beschermend zijn
- Stilstand is achteruitgang
- Teveel inregelen
- Je kan niet alles aftikken
- Tweedeling → rijken vinden hun weg wel
- Regelgeving is een drempel
- Inwoners niet betrokken
- Kansen worden gemist
- Minder flexibiliteit
- Minder creatief
- Beperkend
- Missen van innovatie
- Beperkingen opleggen
- Geen vernieuwing
- Overmatige beperking
- Geen vernieuwing

Sfeerbeelden

- Wat opviel was dat de groep sterk redeneert vanuit het initiatief. Vanuit het initiatief wordt gekeken in hoeverre dit consequenties heeft voor de leefbaarheid. Het stimuleren van initiatief werd belangrijk gevonden. Het vooraf benoemen van kwalitatieve waarden werd als beperkend ervaren. De vraag kwam naar voren wie dan bepaalt welke waarden beschermd gaan worden. Als je dat wilt, moeten goede langetermijnvisies vastgelegd worden. Daarin moet je dan de waarden benoemen. Probleem daarbij is dat waarden door de tijd kunnen wijzigen. Er werd nog een opmerking gemaakt over een beslisboom: aan de hand van zo'n beslisboom kan dan een initiatief getoetst en beoordeeld worden.
- Ruimte bieden en per situatie kijken was unaniem in deze groep. Weinig discussie.
- In het eerste moment was iedereen voor antwoord A, maar na nagedacht te hebben over de voor en nadelen (voor henzelf) kozen twee mensen toch voor antwoord B.
- Reacties over A: Ruimte Bieden
Door ruimte te bieden stimuleer je mensen om met vernieuwende/creatieve ideeën te komen. Dit zal leiden tot meer toegankelijkheid en dus meer initiatieven. Door de ruimte te bieden laat je als overheid zien dat je vanuit vertrouwen werkt en de samenleving zelf met de juiste ideeën komt. Als je de samenleving teveel beschermd gebeurt er niets. Door geen kader te stellen is het ook niet helder waar een initiatief aan moet voldoen. Dit kan leiden tot teleurstellingen achteraf wat ook het vertrouwen weer schaadt. Verder kan het leiden tot het gebrek aan overzicht of wikkigheid.
- Reacties B: Beschermen
De regels zouden wel alleen kaderstellend moeten zijn vanuit een opgestelde visie over hoe men met het gebied om wilt gaan. Door de kwaliteiten voorop te stellen zijn er kaders: deze zijn deze geborgd en dit zorgt voor helderheid/zekerheid/realistisch beeld van de mogelijkheden voor de initiatiefnemers. Per initiatief moet alsnog maatwerk worden geleverd en gekeken naar hoe het wel kan. De kaders rondom de kwaliteiten moeten zeker niet te strak zijn en ruimte overlaten voor vernieuwende initiatieven. Door de kwaliteiten voorop te stellen is bij de andere tafelgasten de angst dat alles ingeregeld wordt: het leidt niet tot vooruitgang. Ook kan het vaak voorkomen dat een initiatief niet alle kwaliteiten kan afvinken. Ook zou de overheid op deze manier niet vanuit vertrouwen werken.

9

De Omgevingswet wil de fysieke leefomgeving beschermen en benutten. Dan is het soms nodig om initiatieven bij te sturen. Maar hoe sturen we?

Sturen op voorschriften = er zijn doelen gesteld en er is voorgeschreven hoe die precies te bereiken. Dus als jij een initiatief hebt dan kijk ik of dat past en dan geef ik je voorschriften mee waaraan je moet voldoen.

Sturen op doelen = er zijn doelen gesteld zonder precieze voorschriften hoe die te bereiken. Dus als jij een initiatief hebt dan hoor ik graag waarom dat volgens jou in die doelen past en hoe jij dat precies wilt bereiken. Samen bepalen we dan of het past en wat de beste manier is.

Wat past beter bij Dronten, sturen op voorschriften of sturen op doelen?

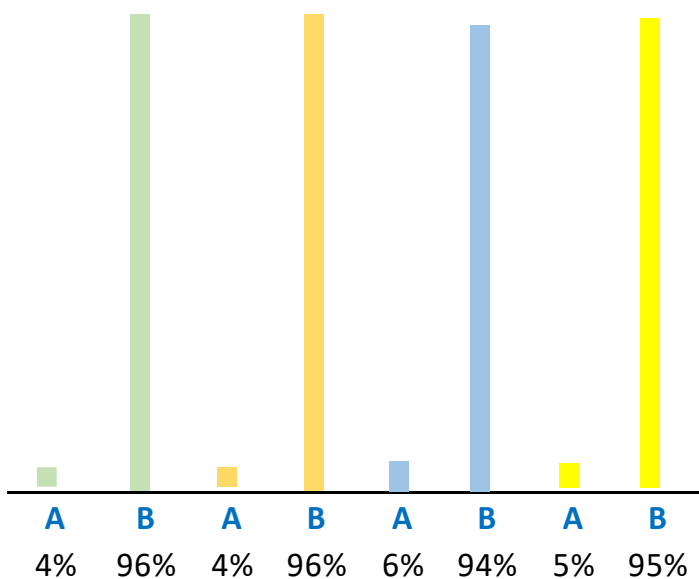
A Sturen op voorschriften

Ik denk dat we er goed aan doen om duidelijk te maken wat er nu precies wel en niet kan. Dan weet iedereen waar men aan toe is. Dus vertaal doelen in heldere voorschriften.

B Sturen op doelen

Ik vind dat we de kennis, kunde en creativiteit van de samenleving moeten benutten. Dat helpt om de doelen te bereiken met oplossingen die anders nooit zouden zijn bedacht. Dus geef heldere doelen mee maar laat de

	A	B
extern	4%	96%
bestuur	4%	96%
ambtelijk	6%	94%
iedereen	5%	95%

Gekozen woorden bij dit dilemma

3	2	2	7	Resultaatgericht	1	1	2	Samenwerken
	1	4	6	Vernieuwend	1		2	Stimuleren
3	1	1	5	Ondernemen			1	Inclusieve~samenleving
1		3	4	Niet~afvinken~maar~afwegen	1		1	Sociale~samenleving
2	1	1	4	Vitale~samenleving			1	Duidelijkheid
1	1	2	4	Vertrouwen			1	Constructief
1	1	1	3	Samenleving~betrekken			1	Participatie
	1	2	3	Toekomstbestendig		1	1	Leefbaarheid
	1	2	3	Ruimte~(geven		1	1	Betrouwbaar
1		2	3	Duurzaamheid	1		1	Mogen~leren
	1	2	3	Kwaliteit	1		1	Realistisch
3			3	Proactief		1	1	Verbinding
1		2	3	Maatwerk		1	1	Dialogoog
1	1		2	Gezond~leef~en~woonklima	1		1	Veilig
1	1		2	Eigen~verantwoordelijkheid				
	2		2	Draagkracht~samenleving				
2			2	Verantwoordelijkheid				
	1	1	2	Beleid~centraal				
	2		2	Menselijke~maat				
	2		2	Vereenvoudiging				
	1	1	2	Mogelijkheden				
		2	2	Faciliteren	25	26	33	85

Dilemma 9

Voordelen A

- Duidelijkheid
- Helderheid
- Vooraf duidelijk
- Helder, je voldoet of niet
- Kaders zijn gesteld
- Gelijke behandeling Je biedt duidelijkheid
- Je stelt kaders vast
- Je voorkomt willekeur
- Makkelijker handhaven
- Processen participatie gaan sneller
- Projecten worden sneller uitgevoerd

Nadelen van A

- Gewoon, normaal, saai
- Eenheidsworst
- Slaat creativiteit dood
- Geen maatwerk, afwegingsruimte
- Teveel wet- en regelgeving
- Vastgeroest
- Rigide
- Minder flexibel
- Beperkend
- Je gaat in hokjes denken, alles is gekaderd
- Opgelegd
- Geen eigenaarschap
- Alles is uitgedacht
- Vaker een rechtsgang
- Meer weerstand

Voordelen van B

- Benut creativiteit
- Verrassend, mogelijkheden
- Inspirerend
- Proactief
- Creatieve mogelijkheden
- Meer creativiteit
- Oplossingen mogelijk waar je niet aan denkt
- Stimuleert samenwerking
- Meer ruimte voor initiatieven
- Iedereen mag meedenken
- Meer vrijheid
- Passend bij de mens
- Mens is eigenaar van proces/project
- Mensen voelen zich verantwoordelijk voor project
- Zorgt voor verbinding in buurt

Nadelen van B

- Wanneer voldoende bereikt (goed?)
- Kans op kapitaalvernietiging
- Wanneer is het goed?
- Wie beslist dat het doel is bereikt?
- Subjectiviteit
- Het loopt uit de pas
- Confrontatie niet wenselijke initiatieven
- Moeilijk controleerbaar eindresultaat
- Ongelijkheid Kost veel tijd om iedereen mee te laten doen
- Zorgt voor willekeur

- Kans dat je mensen overslaat
- Ideeën bloeden dood
- Groepen vallen uiteen
- Teveel stuurlied op één schip
- Meer kans op corruptie, ondermijning
- Politieke voorkeuren duidelijk

Sfeerbeelden

- De gasten vonden het vooral belangrijk dat er creatieve oplossingen bedacht konden worden zonder dat men verstrikt raakt in de regels. Wel kon men inzien dat wanneer een creatieve oplossing werd toegepast, de omwonenden hier last van konden krijgen. Een bepaalde vorm van kaders (open norm) is dus wel gewenst. Wanneer helemaal geen kaders worden gegeven kan de handhaving volledig uit de hand lopen. Er moet dan bij iedere aanpassing in de fysieke leefomgeving naderhand gekeken worden of dit passend is en hoe wordt dit zonder kaders gecontroleerd? Ruimte voor creativiteit moet voorop staan, kaders zijn wel noodzakelijk.
- Dit was een eensgezind gesprek. De conclusie was vrij snel gevonden en ook de potentiële vuilkuilen zijn naar mijn mening boven tafel gekomen.
- Het gevoel van creativiteit kwam hier wel duidelijk naar voren. Mensen uit de praktijk bedenken vaak betere oplossingen, dan een ambtenaar achter zijn/haar bureau. Echter kwam hier ook de zorg naar voren dat de belangen van minder mondige inwoners dan onbesproken blijven. Hoe kan je dat dan borgen? De precedentwerking werd naarmate het gesprek vorderde ook een zorg. Als je tegen de eerste initiatiefnemer “ja” zegt, moet dat dan ook bij de opvolgers?
- Een van de groepen was iets terughoudender/behoudender met het vrijgeven en het inschatten van de gevolgen.

10

De Omgevingswet streeft naar meer 'bestuurlijke afwegingsruimte'. Dat wil zeggen, het gemeentebestuur krijgt meer ruimte om keuzes te maken over hoe een bepaalde regel uit te werken en/of hoe een bepaalde regel toe te passen. Dat maakt de regelgeving flexibeler en biedt de mogelijkheid om maatwerk te leveren aan een initiatiefnemer. De andere kant van de medaille is dat meer bestuurlijke afwegingsruimte de (gevoelde) rechtszekerheid en/of rechtsgelijkheid aan kan tasten. Want waar kun je dan nog van uitgaan, hoe voorspelbaar zijn de regels dan nog?

A Flexibiliteit/maatwerk

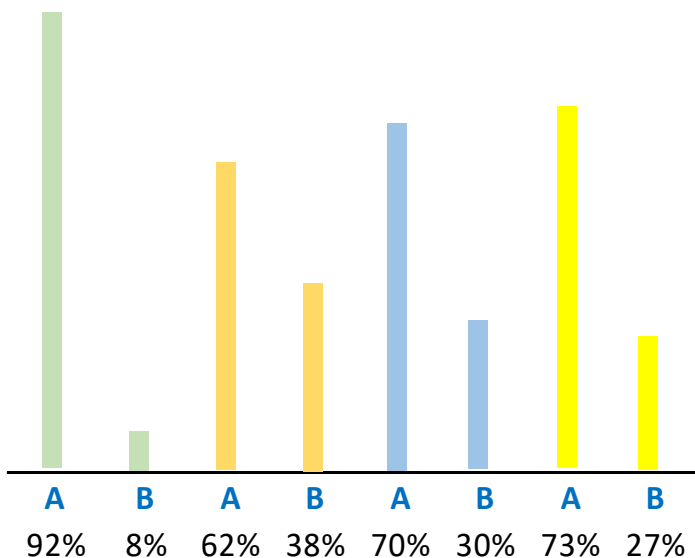
We zeggen wel 'gelijke monniken = gelijke kappen' maar als je goed kijkt dan is geen enkel initiatief echt gelijk aan een ander initiatief. Dus is er maatwerk nodig. Verder ontwikkelt de maatschappij zich en moet je regels ook flexibel aanpassen aan de veranderde behoeften van de samenleving.

B Rechtszekerheid/Rechtsgelijkheid

We zijn een rechtsstaat en daarin zijn vrijheid, rechtszekerheid en rechtsgelijkheid voor de burger cruciaal. Bovendien geniet de burger bescherming van zijn rechten en vrijheden, tegen medeburgers én tegen de overheid. Dit

	A	B
extern	92%	8%
bestuur	62%	38%
ambtelijk	70%	30%
iedereen	73%	27%

!!!

Gekozen woorden bij dit dilemma

2	6	8	Maatwerk		1	1	Verantwoordelijkheid		
2	1	2	5	Niet~afvinken~maar~afwegen		1	1	Vrije~regelruimte	
	3	1	5	Rechtszekerheid	1		1	Inlevingsvermogen	
2	1	2	5	Ruimte~(geven		1	1	Menselijke~maat	
3	1		4	Omgevingsbewust		1	1	Gedrag~ja~mits	
2	1	1	4	Mogelijkheden	1		1	Dienstbaarheid	
1	1	2	4	Betrouwbaar		1	1	Duidelijkheid	
2		1	3	Toekomstbestendig		1	1	Duurzaamheid	
	2	1	3	Transparant		1	1	Constructief	
1		2	3	Vernieuwend		1	1	Faciliteren	
	2	1	3	Vertrouwen			1	1	Stimuleren
	2		2	Draagkracht~samenleving	1		1	Ondernemen	
		2	2	Inclusieve~samenleving			1	1	Betrokken
	2		2	Sociale~samenleving			1	1	Kwaliteit
1		1	2	Inwoners~centraal	1		1	Kompas	
	2		2	Dienstverlenend					
1		1	2	Algemeen~belang					
1	1		2	Participatie					
1	1		2	Leefbaarheid					
1		1	2	Mogen~leren					
1	1		2	Veilig					
	1		1	Gezond~leef~en~woonklima	25	26	31	83	

Dilemma 10

Voordelen A

- Dat je maatwerk kunt leveren
- Meer creativiteit en innovatie
- Duurzamer in de tijd, je hoeft niet veel aan te passen
- Werkt innovatie in de hand
- Meedenkend
- Bevordert creativiteit
- Creëert vertrouwen in de maatschappij
- Ieder behandelen naar zijn behoefte
- Meekomen met veranderende samenleving
- Vrijheid van plannen
- Flexibiliteit en snelheid

Nadelen A

- Kwetsbare groepen beschermen
- Niet weten waar je aan toe bent
- Willekeur
- Werk voor ketenpartners wordt lastiger
- Financiële waardering
- Kost meer tijd / inspanning
- Afweging ambtenaar
- Complexer voor bestuur / ambtenaren
- Meer vaardigheden
- Niet iedereen wordt gelijk behandeld, je mist een toetsing
- Je raakt regie kwijt (overheid)

- Voor burens of andere belanghebbenden kan het nadelig werken
- Onoverzichtelijk → minder comfortabel
- Risico dat niet iedereen meer meekomt

Voordelen B

- Duidelijkheid
- Misschien gaat het sneller → vaste procedure
- De uitkomst van tevoren al snel duidelijk
- Duidelijkheid
- Snelheid (mits alles duidelijk is)
- Houvast / duidelijkheid / rust / structuur

Nadelen B

- Alles meer dichtgetimmerd
- Statische regels passen niet in snelle samenleving
- Geen ruimte voor inwoners / initiatieven
- Creativiteit gaat verloren
- Beperking: als je buiten de lijntjes wil kleuren voor iets mooiers kan dat niet
- Snel achterhaald
- Innovatie / creativiteit doodgeslagen

Sfeerbeelden

- Er kozen 5 personen voor maatwerk en 1 persoon voor rechtszekerheid. Toch was voor alle mensen aan tafel wel duidelijk dat kiezen voor meer regels en meer rechtsgelijkheid óók voordelen oplevert. Punten die daarbij genoemd zijn:
 - Veel mensen ervaren nu al keuzestress en onzekerheid op allerlei onderwerpen, dus meer duidelijkheid geven aan de voorkant hoeft zeker niet slecht te zijn
 - N.a.v. het verhaal van Ferenc: de structuurzoekers zijn in de samenleving nu al de grootste groep en zijn ook groeiende. Hoe verhoudt zich dat met de ideologie van de Omgevingswet?

Uiteindelijk kiest men toch vooral voor maatwerk met de volgende overwegingen:

- Er zijn nu ook veel regels, maar die leiden niet automatisch tot meer duidelijkheid en snelheid omdat het er ook zovéél zijn
 - Het kiezen voor veel regels voelt misschien veilig maar het brengt de samenleving uiteindelijk niet verder
 - De overheid luistert niet altijd écht naar de samenleving en legt in de huidige situatie teveel nadruk op regels. Dat moet veranderen. De gemeente zou meer faciliterend én coachend moeten zijn N.B. Deze mening was van een marktpartij
- Wat mij tijdens het gesprek opviel dat de ondernemers aan mijn tafel graag meer vrijheid krijgen voor hun initiatieven en daarmee innovaties kunnen uitvoeren. Meer vertrouwen en meedenken met de ondernemer wordt ook gewaardeerd. Verder realiseren de kandidaten aan mijn tafel wel dat deze veranderingen meer tijd, inspanning gaat kosten en complexer is voor het bestuur en ambtenaren.
 - Ruimte geven, meedenken (met ondernemers) en vertrouwen geven kwamen vaak terug in het gesprek. Een ondernemer bij mij aan tafel heeft behoefte aan 1 contactpersoon (ambtenaar) die hem voor een vergunningaanvraag duidelijk adviseert welke stappen genomen dienen te worden voordat hij een aanvraag indient. De (hoge) voorbereidingskosten van externe adviseurs waren hier 1 van de redenen van. Hij stelde het op prijs dat een ambtenaar op bezoek komt bij de ondernemer om ter plaatse zijn initiatieven te bespreken.

11

De Omgevingswet mag dan bedoeld zijn om de regeldruk te verminderen, er blijven wel regels nodig. Ook de gemeente zal regels blijven formuleren. Op hoofdlijnen zijn er twee soorten regels: algemene regels en vergunningen. Algemene regels staan in wet- en regelgeving en kunnen door iedereen zelfstandig worden gevonden en gelezen. Een initiatiefnemer checkt dan zelf of het initiatief in strijd is met een algemene regel. Zo nee dan kan het initiatief worden uitgevoerd. Bij een vergunning geldt dat er expliciete toestemming nodig is om iets te mogen doen. Dat dwingt de initiatiefnemer om eerst aan te kloppen bij het bevoegd gezag die de vergunning verleent en om daar een aanvraagprocedure te doorlopen. En dat kost tijd en geld. Wat past het beste bij Dronten?

A Algemene regels

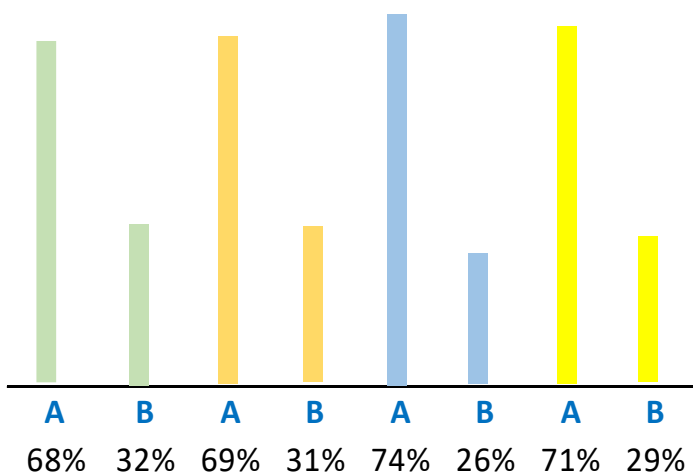
Ik adviseer om zoveel mogelijk algemene regels te hanteren. Dat scheelt een hoop tijd, geld en gedoe. Daardoor kunnen initiatieven veel sneller van de grond komen.

B Vergunningen

Ik adviseer om vooral vergunningen te hanteren. Daarmee houd je veel beter zicht op wat er gebeurt in de samenleving. Je krijgt dan vroegtijdig initiatieven onder ogen die je specifieke regels mee kunt geven en dat leidt tot betere

	A	B
extern	68%	32%
bestuur	69%	31%
ambtelijk	74%	26%
iedereen	71%	29%

!!!

Gekozen woorden bij dit dilemma

3	1	5	9	Vereenvoudiging			1	1	Beleid~centraal
2	2	2	6	Duidelijkheid		1		1	Menselijke~maat
1	1	3	5	Dienstverlenend		1		1	Vergunningsvrij
1	2	1	4	Transparant		1		1	Omgevingsbewust
1	1	1	4	Vertrouwen			1	1	Dienstbaarheid
	1	3	4	Eenvoudig		1		1	Gebiedsgericht
1		2	3	Rechtszekerheid	1			1	Zorgvuldigheid
	1	2	3	Deregulering		1		1	initiatiefrij
1	1	1	3	Veilig		1		1	Gedrag~ja~mits
2			2	Niet~afvinken~maar~afwegen			1	1	Duurzaamheid
	2		2	Draagkracht~samenleving			1	1	Participatie
	1	1	2	Verantwoordelijkheid		1		1	Constructief
1		1	2	Ruimte~(geven			1	1	Realistisch
2			2	Ondernemen	1			1	Mogen~leren
1	1		2	Dialog	1			1	Faciliteren
1		1	2	Kompas		1		1	Betrouwbaar
		1	1	Eigen~verantwoordelijkheid		1		1	Verbinding
	1		1	Sociale~samenleving	1			1	Kwaliteit
		1	1	Toekomstbestendig	1			1	Proactief
		1	1	Vrije~regelruimte			1	1	Maatwerk
1			1	Inlevingsvermogen					
	1		1	Resultaatgericht	23	25	32	81	

Dilemma **11**

Dit dilemma is niet besproken aan
de tafels.

12

De Omgevingswet wil dat er participatie plaatsvindt rondom initiatieven. En dan ook aan de 'voorkant' en niet pas als alles al is bedacht. Een initiatiefnemer die een vergunning nodig heeft is verplicht om uit te leggen hoe zij/hij de participatie vorm heeft gegeven én wat hij/zij met de uitkomsten daarvan heeft gedaan. De wet vertelt echter niet hoe die participatie eruit moet zien, hoe groots, welke vorm, welke aanpak. Dus tja, moet je voor het bouwen van een garage aan je huis een informatieavond houden voor het hele dorp of is een kop koffie met de burens genoeg? En jaag je een initiatiefnemer niet op onnodige kosten door grootse participatie verplicht te stellen? En moet het een informatieavond zijn of iets digitaals met een appje? Over dit soort van vragen moet de gemeente eigen keuzes maken. De vraag is dus: hoe willen we in Dronten dat een initiatiefnemer invulling geeft aan de participatieplicht?

A Een initiatiefnemer zal altijd iets aan participatie moeten doen

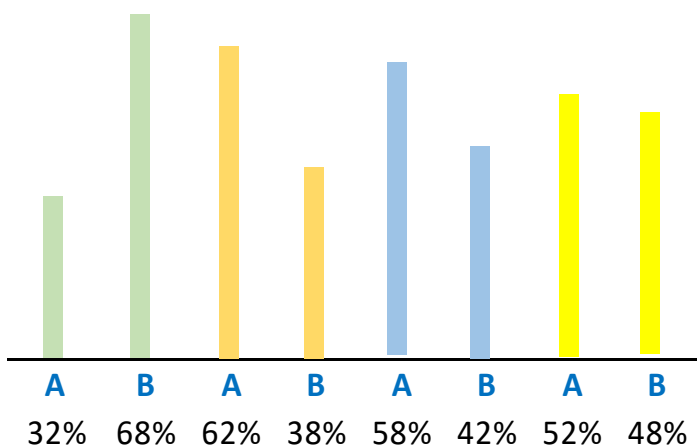
Ik adviseer de gemeente om elke initiatiefnemer voor te schrijven wat hij/zij aan participatie moet doen. Participatie is te belangrijk, ook bij kleine initiatieven.

B Alleen participatieplicht voorschrijven bij grote ingrijpende initiatieven

Ik adviseer de gemeente om alleen bij grote ingrijpende initiatieven voor te schrijven waar de participatieplicht van de initiatiefnemer aan moet voldoen.

	A	B
extern	32%	68%
bestuur	62%	38%
ambtelijk	58%	42%
iedereen	52%	48%

!!!

Gekozen woorden bij dit dilemma

1	2	3	6	Omgevingsbewust	1	1	2	Verbinding
1	2	2	5	Samenwerken	2		2	Vertrouwen
2	1	1	4	Vrije~regelruimte	1	1	2	Kwaliteit
1	1	2	4	Duidelijkheid	1		1	Niet~afvinken~maar~afwegen
		4	4	Participatie	1		1	Eigen~verantwoordelijkheid
	2	2	4	Dialogoog		1	1	Draagkracht~samenleving
3			3	Gezond~leef~en~woonklimaat	1		1	Menselijke~maat
		2	3	Inclusieve~samenleving	1		1	Vereenvoudiging
		3	3	Verantwoordelijkheid		1	1	Algemeen~belang
2	1		3	Vitale~samenleving		1	1	Ruimte~(geven)
1		2	3	Inlevingsvermogen			1	Duurzaamheid
2	1		3	Begrijpelijk			1	Faciliteren
	1	2	3	Realistisch		1	1	Eenvoudig
1	1	1	3	Maatwerk	1		1	Openheid
	1	1	2	Samenleving~betrekken				
1	1		2	Sociale~samenleving				
	2		2	Inwoners~centraal				
	2		2	Rechtszekerheid				
1		1	2	Zorgvuldigheid				
		2	2	Leefbaarheid				
	1	1	2	Betrouwbaar				
1		1	2	Transparant	25	26	32	84

Dilemma 12

Voordelen A

- Waterdicht
- Overall iets van vinden
- Kansrijker
- Draagvlak / geen verrassingen
- Bewustwording
- Rechtsgelijkheid
- Duidelijkheid
- Iedereen is op de hoogte
- Zichtbaar / controleerbaar
- Sociaal draagvlak creëren
- Spelregels zijn helder
- Informatieplicht is aan voldaan, niet alleen via Flevopost
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid
- Sociale cohesie gaat omhoog
- Voorkomen procedures
- Mensen kans geven om mening te geven
- Betrokkenheid
- Verbinding in de samenleving
- Transparantie
- Betere concepten

Nadelen A

- Veel moeite / kosten
- Overall iets van vinden
- Gevoelsmatig onnodig
- Omslachtig
- Diversiteit → weinig overzicht
- Betuttelend
- Tijdrovend
- Kostenverhogend
- Sluit niet aan bij eigen verantwoordelijkheid
- Je kunt niet zomaar meer iets doen

- Bij 'burenruzie' heb je een probleem
- Kosten en tijdverspilling
- Administratiekosten voor inwoner + gemeente
- Stortvloed activiteit
- Gaat eigen leven leiden
- Vertraging bij lichte onderwerpen
- Complex

Voordelen B

- Logisch voor initiatiefnemer
- Meer structuur / overzichtelijk
- Snelheid
- Tijd en kostenbesparend
- Meer zinvol voor inwoners
- Bij kleinere initiatieven sneller
- Meer duidelijkheid
- Minder regeldruk en administratie
- Participatieplicht krijgt meer body
- Draagvlak
- Snelheid en gemak
- Startsnellheid
- Effect op meer mensen, dus voor de hand liggend
- Passender plan, minder details

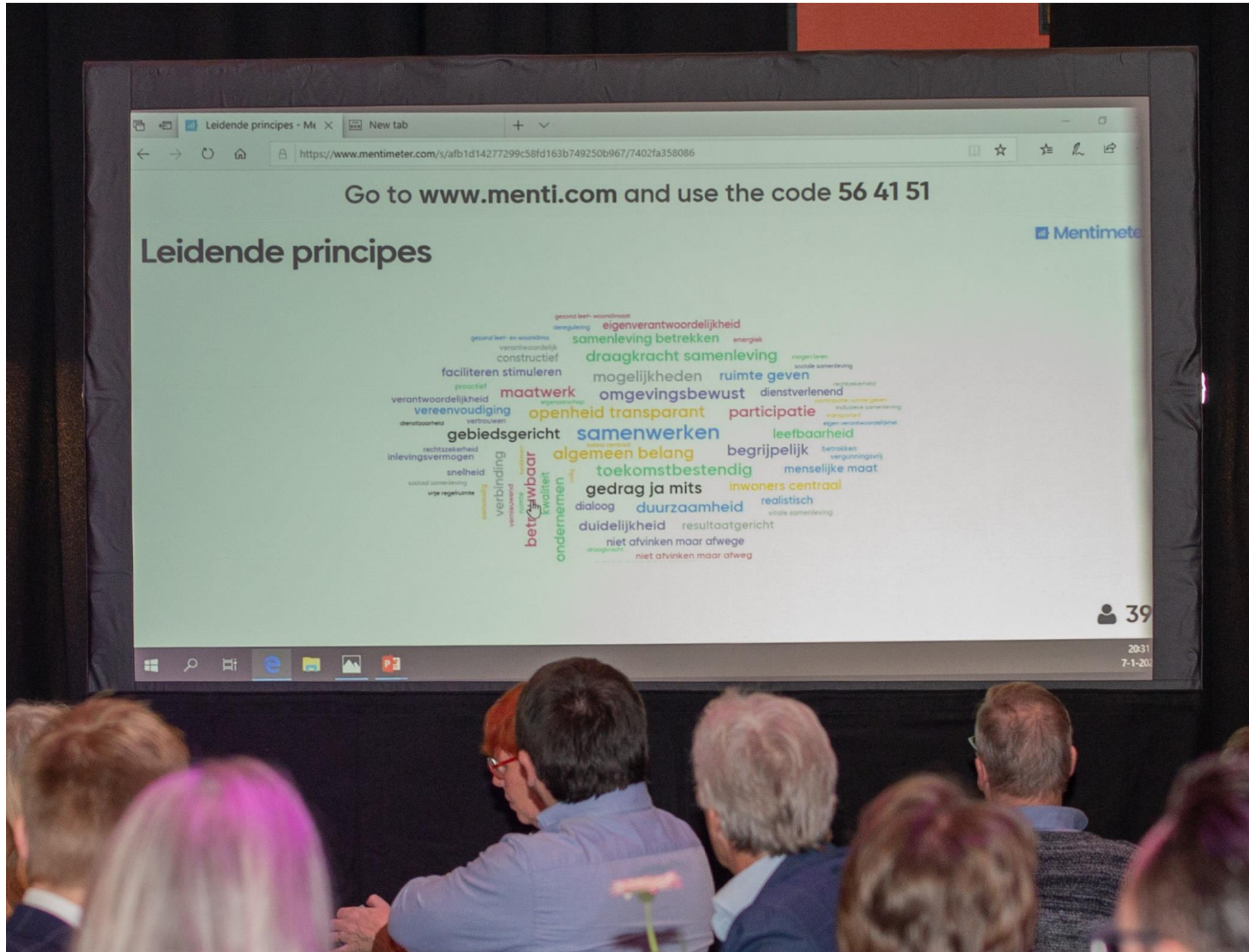
Nadelen B

- Duiden van 'ingrijpend' en wat is 'grote ontwikkeling'? (subjectief)
- Wie brengt structuur aan? (overheid)
- Bij kleine initiatieven zijn belangen niet bij anderen bekend
- Iets wat klein is voor de één is groot voor de ander
- "Jouw belang is niet belangrijk"
- Wie zijn allemaal belanghebbend?

- Met wie moet je aan de slag?
- Tegen weerstand aanlopen
- Definitie wat is 'groot' / 'ingrijpend'?
- Geen verbinding in samenleving
- Minder transparant, uitsluiting
- Minder verbinding met participatie
- Definitiekwestie

Sfeerbeelden

- Het gesprek liep op zich prima, maar er was wat verwarring door de omschrijving van A (... zal *altijd* aan participatie moeten doen ...). De stelling wekte nl. de indruk dat de overheid bij kleine initiatieven ook wil voorschrijven 'hoe' de initiatiefnemer de participatie zou moeten regelen. Dat vond men te ver gaan en versterkte de voorkeur voor B. Terwijl men wel beseftte dat 'kleine' initiatieven voor direct omwonenden ook grote gevolgen kunnen hebben. Ook bleek de omschrijving 'kleine' en 'grote' initiatieven lastig. Wat is klein en wat is groot?
- De vraag is of de gemeente moet willen dat er om elk wissewasje een PLICHT tot participatie komt. Kan het niet meer een vorm van advies zijn? Dat zou wel goed kunnen werken: het creëert mogelijk (sociaal) draagvlak, meer sociale cohesie in de wijk en je voorkomt bezwaarprocedures. Blijven we nog steeds publiceren in de Flevopost? Als je mensen ook actief vraagt om andere belanghebbenden in te lichten, dan voorkom je ook dat mensen het weliswaar in de Flevopost hadden kunnen lezen, maar wie doet dat nou?
- Voor de gemeente wordt vooral een bemiddelende en verbindende rol gezien. Wat zou de rol van een wijkregisseur kunnen zijn?
- Er wordt door een ontwikkelende partij nog een beroep gedaan op de gemeente om vooral samen te werken in het kader van participatie. Ook ontwikkelaars zijn soms zoekende!
- Participatie rondom plannen werd als belangrijk gezien. Uiteraard ontstond er discussie of dit voor alle initiatieven moet plaatsvinden. Moet dit bijvoorbeeld ook voor plannen die nu vergunningsvrij zijn? Het is ook lastig om de 'invloedssfeer' rondom een plan te bepalen. Hoe bepaal je met wie, waarover gesproken moet worden? En hoe maak je vervolgens een afweging als er zaken uit de participatie komen waar niet aan voldaan kan worden? Er werd daarbij gerefereerd aan het sociocratisch beginsel 'het beste argument geldt dan'. Ook kwam aan de orde dat we bij participatie te veel denken aan bezwaren die aan de orde kunnen komen. Door in het beginstadium in gesprek te gaan met belanghebbenden ontstaan er ook mogelijkheden en kansen en ontstaat er meerwaarde. Kortom participatie werd als belangrijk onderdeel gezien. In het vervolg zal uitgewerkt moeten worden:
 - Voor welke plannen/ initiatieven gaat de participatie gelden?
 - Hoe moet die georganiseerd worden?
 - Wie bepaalt wat met de uitkomst gedaan gaat worden?
- Een meerderheid koos voor A. Op basis van bovenstaande vragen zou de participatie specifiek gemaakt moeten worden.

Woorden- Totaal over alle dilemma's

65 Vertrouwen
 40 Ruimte~(geven)
 37 Verantwoordelijkheid
 36 Draagkracht~samenleving
 32 Vernieuwend
 29 Algemeen~belang
 29 Betrouwbaar
 27 Maatwerk
 26 Rechtszekerheid
 24 Niet~afvinken~maar~afwegen
 24 Samenwerken
 23 Eigen~verantwoordelijkheid
 23 Realistisch
 22 Samenleving~betrekken
 22 Zorgvuldigheid
 21 Gezond~leef~en~woonklimaat
 21 Vereenvoudiging
 21 Transparant
 20 Omgevingsbewust
 20 Gedrag~ja~mits
 20 Ondernemen
 19 Sociale~samenleving
 19 Faciliteren
 18 Inwoners~centraal
 18 Duidelijkheid
 18 Duurzaamheid
 17 Mogelijkheden
 17 Veilig
 16 Inclusieve~samenleving
 16 Vrije~regelruimte
 16 Participatie
 16 Kwaliteit
 15 Resultaatgericht
 14 Toekomstbestendig
 14 Dienstverlenend

Woorden- Externen over alle dilemma's

15 Vertrouwen
 14 Ondernemen
 13 Niet~afvinken~maar~afwegen
 12 Gezond~leef~en~woonklimaat
 11 Samenwerken
 11 Faciliteren
 10 Vereenvoudiging
 10 Vernieuwend
 10 Transparant
 9 Samenleving~betrekken
 9 Verantwoordelijkheid
 9 Ruimte~(geven)
 9 Betrouwbaar
 8 Algemeen~belang
 8 Zorgvuldigheid
 7 Resultaatgericht
 6 Draagkracht~samenleving
 6 Vitale~samenleving
 6 Omgevingsbewust
 6 Proactief
 6 Maatwerk
 5 Inlevingsvermogen
 5 Duidelijkheid
 5 Realistisch
 5 Kwaliteit
 5 Betrokken
 5 Veilig
 4 Eigen~verantwoordelijkheid
 4 Toekomstbestendig
 4 Vrije~regelruimte
 4 Mogelijkheden
 4 Constructief
 4 Mogen~leren
 3 Inwoners~centraal
 3 Rechtszekerheid

Woorden- Bestuur over alle dilemma's

24 Draagkracht~samenleving
 23 Vertrouwen
 15 Sociale~samenleving
 15 Rechtszekerheid
 13 Betrouwbaar
 11 Ruimte~(geven)
 10 Verantwoordelijkheid
 9 Eigen~verantwoordelijkheid
 9 Algemeen~belang
 9 Vernieuwend
 8 Vrije~regelruimte
 8 Transparant
 8 Dialoog
 7 Inwoners~centraal
 7 Omgevingsbewust
 7 Participatie
 7 Veilig
 6 Samenleving~betrekken
 6 Menselijke~maat
 5 Inclusieve~samenleving
 5 Dienstverlenend
 5 Gedrag~ja~mits
 5 Zorgvuldigheid
 5 Duidelijkheid
 5 Realistisch
 4 Gezond~leef~en~woonklimaat
 4 Vitale~samenleving
 4 Toekomstbestendig
 4 Resultaatgericht
 4 Mogelijkheden
 4 Leefbaarheid
 4 Samenwerken
 3 Vergunningsvrij
 3 Vereenvoudiging
 3 Deregulering

Woorden- Ambtelijk over alle dilemma's

26 Vertrouwen
 20 Ruimte~(geven)
 19 Maatwerk
 18 Verantwoordelijkheid
 14 Duurzaamheid
 13 Realistisch
 12 Gedrag~ja~mits
 12 Vernieuwend
 11 Algemeen~belang
 9 Niet~afvinken~maar~afwegen
 9 Inclusieve~samenleving
 9 Mogelijkheden
 9 Eenvoudig
 9 Kwaliteit
 8 Eigen~verantwoordelijkheid
 8 Inwoners~centraal
 8 Vereenvoudiging
 8 Duidelijkheid
 8 Participatie
 8 Samenwerken
 7 Samenleving~betrekken
 7 Dienstverlenend
 7 Omgevingsbewust
 7 Rechtszekerheid
 7 Gebiedsgericht
 7 Leefbaarheid
 7 Deregulering
 7 Betrouwbaar
 6 Draagkracht~samenleving
 6 Inlevingsvermogen
 6 Toekomstbestendig
 6 Zorgvuldigheid
 5 Faciliteren
 5 Ondernemen
 5 Betrokken

14	Dialogoog	3	Gedrag~ja~mits	3	Faciliteren	5	Openheid
13	Vitale~samenleving	3	Duurzaamheid	3	Verbinding	5	Veilig
13	Inlevingsvermogen	3	Verbinding	2	Niet~afvinken~maar~afwegen	4	Gezond~leef~en~woonklimaat
13	Leefbaarheid	3	Energiek	2	bescherming~natuur/groen	4	Vrije~regelruimte
12	Eenvoudig	3	Dialogoog	2	Inlevingsvermogen	4	Resultaatgericht
12	Proactief	2	Dienstverlenend	2	Beleid~centraal	4	Proactief
11	Deregulering	2	Dienstbaarheid	2	Constructief	3	Sociale~samenleving
10	Gebiedsgericht	2	Gebiedsgericht	2	Begrijpelijk	3	Vitale~samenleving
10	Betrokken	2	Begrijpelijk	2	Stimuleren	3	Transparant
9	Verbinding	2	Leefbaarheid	2	Eenvoudig	3	Verbinding
7	Constructief	2	Kompas	2	Proactief	3	Energiek
6	Menselijke~maat	1	stem~geven~aan~belangen~zonder~stem	2	Kwaliteit	3	Dialogoog
6	Mogen~leren	1	leefomgeving~is~van~iedereen	2	Maatwerk	2	Beleid~centraal
6	Energiek	1	antwoord~op~ontwikkelingen	2	Kompas	2	Dienstbaarheid
6	Openheid	1	overkoepelend~overzicht	1	pionier(en)~/~pionierschap	2	Mogen~leren
5	Stimuleren	1	Inclusieve~samenleving	1	Dronter~cultuur	2	Stimuleren
5	Kompas	1	Sociale~samenleving	1	Gebiedsgericht	1	duidelijke~kaders~(participatie
4	Beleid~centraal	1	Vergunningsvrij	1	initiatiefrij	1	pionier(en)~/~pionierschap
4	Vergunningsvrij	1	Deregulering	1	eigenaarschap	1	kaderstellend
4	Dienstbaarheid	1	democratisch	1	Duurzaamheid	1	Constructief
4	Begrijpelijk	1	Participatie	1	Ondernemen	1	Kompas
2	pionier(en)~/~pionierschap	1	Stimuleren	1	draagvlak		
2	bescherming~natuur/groen	1	Eenvoudig	1	houvast		
1	stem~geven~aan~belangen~zonder~stem	1	Openheid				
1	duidelijke~kaders~(participatie						
1	leefomgeving~is~van~iedereen	295		308		390	
1	antwoord~op~ontwikkelingen						
1	overkoepelend~overzicht						
1	Dronter~cultuur						
1	initiatiefrij						
1	eigenaarschap						
1	kaderstellend						
1	democratisch						
1	draagvlak						
1	houvast						

